

Наредба № 5 от 5 февруари 2004 г. за производство и търговия на горски репродуктивни материали

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ

НАРЕДБА № 5 от 5 февруари 2004 г. за производство и търговия на горски репродуктивни материали

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определят:

1. изискванията при производство и търговия на горски репродуктивни материали, предназначени изцяло или отчасти за лесовъдски цели;
2. държавните органи и техните правомощия при осъществяване на контрол върху производството и търговията на горски репродуктивни материали.

Чл. 2. Наредбата се прилага за репродуктивни материали от дървесните видове и техните изкуствени хибриди, включени в списъка по приложение № 1.

Чл. 3. (1) Изискванията на тази наредба не се отнасят за горски репродуктивен материал - посадъчен материал или части от растения, предназначени за:

1. нелесовъдски цели;
 2. износ или реекспорт в страни, които не са членки на Европейския съюз.
- (2) Когато репродуктивният материал не е предназначен за лесовъдски цели, той трябва да носи етикет или да бъде придружен от документ, удостоверяващ съответствието му с изискванията за неговото използване.
- (3) При отсъствието на изисквания за използването на репродуктивния материал по ал. 2, както и в случаите, когато производителят или доставчикът работят с материали, предназначени както за лесовъдството, така и за други цели, на материалите за нелесовъдски цели се поставя етикет, съдържащ текста: "Предназначен за нелесовъдска цел".

Глава втора

ПРОИЗВОДСТВО НА ГОРСКИ РЕПРОДУКТИВНИ МАТЕРИАЛИ

Чл. 4. (1) Производството на репродуктивни материали от дървесни видове и техните изкуствени хибриди, включени в приложение № 1, може да се осъществява само от одобрени и регистрирани в регистър на горската семепроизводствена база (приложение № 2) базови източници. Базовите източници отговарят на следните минимални изисквания:

1. за добив на репродуктивен материал от категория "идентифициран" - съгласно приложение № 3;
 2. за добив на репродуктивен материал от категория "селекциониран" - съгласно приложение № 4;
 3. за добив на репродуктивен материал от категория "окачествен" - съгласно приложение № 5;
 4. за добив на репродуктивен материал от категория "изпитан" - съгласно приложение № 6.
- (2) Базовите източници се одобряват и отменят от началника на НУГ по предложение на горските семеконтролни станции (ГСС), собствениците на гори, лицата, които извършват лесоустройственото проектиране, Лесотехническият университет (ЛТУ) и Института за гората (ИГ) при БАН при спазване на следния ред:
1. предложенията по ал. 2 за дървета и насаждения се правят с карнет (приложение № 7), а за семепроизводствени градини, родители на фамилия, клонове и клонови колекции се представя цялата документация, необходима за одобрение съгласно изискванията по приложение № 5;
 2. предложенията по ал. 2 се изпращат до НУГ чрез ГСС и се разглеждат от комисия, назначена със заповед на началника на НУГ или упълномощено от него лице, в състав: представители на Национална комисия по горска селекция и семепроизводство (НКГСС), ГСС, лесозащитна станция, регионално управление на горите (РУГ), държавно лесничество (ДЛ) или държавна дивечовъдна станция (ДДивС), лицата, които извършват лесоустройственото проектиране (когато се извършва лесоустройствена ревизия), и собственика на гората; председател на комисията е представителят на ГСС; комисията изготвя протокол (приложение № 8) с предложение до началника на НУГ за решение;

3. в 7-дневен срок от получаване на протокола по т. 2 началникът на НУГ се произнася по предложението, както следва:

- а) одобрява (отменя) базовия източник при положително становище на комисията по т. 2;
- б) постановява мотивиран отказ при отрицателно становище на комисията по т. 2.

(3) Държавното лесничество (ДДивС) съвместно с ГСС изготвя за всеки одобрен базов източник паспорт в три екземпляра (приложение № 9), от който по един екземпляр за ДЛ/ДДивС, ГСС и собственика на гората. В паспорта ежегодно се вписват добитите репродуктивни материали, извършените измервания и дейности.

(4) Регистрацията на базови източници, находящи се в границите на горския фонд, в национални паркове, резервати, земеделски земи и населени места, се извършва от ДЛ/ДДивС, в чийто район на дейност или административно деление попадат.

Чл. 5. (1) С цел запазване на генетичния фонд, използван в лесовъдството, и изхождайки от развитието на консервацията "in situ", началникът на НУГ може да разреши производството и търговията на определени количества репродуктивен материал от източници, отклоняващи се от минималните изисквания, когато техният произход е адаптиран към регионалните условия и е застрашен от изчезване.

(2) Предложения за получаване на разрешение по ал. 1 могат да правят: собственици на гори; структурите и специализираните териториални звена на НУГ; ДДивС; Министерство на околната среда и водите (МОСВ); ИГ при БАН и ЛТУ.

(3) Предложенията по ал. 2 се подават в съответната ГСС. В 10-дневен срок от датата на получаване на предложението ГСС изготвя и изпраща в НУГ писмено становище относно целесъобразността на предложението.

(4) В 7-дневен срок от получаване на становището по ал. 3 началникът на НУГ се произнася по предложението, както следва:

1. издава разрешение при положително становище на ГСС;
2. постановява мотивиран отказ при отрицателно становище на ГСС.

Чл. 6. (1) Всеки одобрен базов източник се идентифицира със самостоятелен регистрационен номер, записан в регистъра на горската семепроизводствена база. Регистрационният номер съдържа кодирана информация, посочена в приложение № 10.

(2) Ежегодно до 31 януари НУГ изготвя обобщен списък на всички одобрени източници в цялата страна по образец приложение № 11. Списъкът е публичен.

(3) За базови източници, от които се добиват категориите репродуктивен материал "идентифициран" и "селекциониран", се допуска списъкът да бъде по райони на произход.

- (4) Списъкът по ал. 2 съдържа:
1. ботаническо наименование на дървесния вид или хибрид;
 2. категория репродуктивен материал, който може да се добие от източника; за източник, предназначен за добив на репродуктивен материал от категория "изпитан", се посочва дали е от генетично модифицирани организми;
 3. регистрационен номер според регистъра на горската семепроизводствена база или идентификационен код на района на произхода за категориите "идентифициран" и "селекциониран";
 4. местоположение: кратко наименование или прието име на местонахождението и едно от следните описания:
 - а) при категория "идентифициран" - район на произход и географско положение (географска ширина и дължина);
 - б) при категория "селекциониран" - район на произход и географско положение (географска ширина и дължина), или диапазон по широчина и дължина;
 - в) при категории "окачествен" и "изпитан" - точно географско положение на мястото, където се намира базовият източник;
 5. надморска височина или нейния диапазон;
 6. вид базов източник;
 7. площ на базовия източник;
 8. първоначален произход: автохтонен/местен, неавтохтонен/неместен или е с неизвестен произход;
 9. първоначален произход на неавтохтонен/неместен базов източник, ако произходът е известен, той се посочва;
 10. предназначение (цел);
 11. друга информация.
- (5) Информацията за изготвяне на списъка по ал. 2 се предоставя ежегодно до 20 януари текущата година от директорите на ГСС в НУГ на хартия и магнитен носител.

Чл. 7. (1) По предложение на НКГСС базови източници за производство на репродуктивен материал от категория "изпитан" се одобряват от началника на НУГ със срок на валидност до 31 декември 2012 г., когато предварителните резултати от генетичната оценка или сравнителният анализ, проведени съгласно приложение № 6, дават основание да се приеме, че източникът след приключване на изпитването ще отговаря на изискванията за одобрение.

(2) Собственикът на базовия източник по ал. 1 е длъжен да уведоми началника на НУГ за резултатите от генетичната оценка или сравнителния анализ след тяхното извършване.

Чл. 8. (1) Горски репродуктивни материали, предназначени изцяло или отчасти за лесовъдски цели, се произвеждат от:

1. физически лица и търговци, вписани в публичен регистър в НУГ по чл. 39, ал. 2 от Закона за горите за извършване на дейности съгласно чл. 39, ал. 1, т. 2 от Закона за горите;
2. държавните дивечовъдни станции, ДЛ и специализираните териториални звена на НУГ;
3. юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите, и ДДивС "Воден - Ирихисар" и "Искър";
4. дирекции на национални паркове към МОСВ.

(2) Производството на изходни материали - генеративни единици и части от растения, от лицата по ал. 1, т. 1 се извършва след получаване на разрешение от директора на съответното ДЛ/ДДивС. За получаване на разрешение лицата по ал. 1, т. 1 подават писмена молба до директора на съответното ДЛ/ДДивС, в която посочват: вида на репродуктивния материал; базовите източници за производство и количествата, които ще се добият.

(3) Директорът на съответното ДЛ/ДДивС издава писмено разрешително само ако е предвидено производството да се осъществи от одобрените и регистрирани базови източници. Разрешението се издава в 10-дневен срок от датата на подаване на молбата по ал. 2

(4) Номерата на разрешителните по ал. 3 и лицата, на които са издадени, се вписват в книга, съхранявана и водена от определен със заповед на директора на ДЛ/ДДивС служител.

(5) Всички останали етапи при производството на горски репродуктивен материал, извън случаите по ал. 2, са разрешени, ако изходните материали - генеративни единици, части от растения или фиданки:

1. са внесени в България в съответствие с изискванията на чл. 12 и притежават сертификата за идентификация или друг документ, издаден от страната на произхода на репродуктивния материал, съдържащ информация съгласно приложение № 14;
2. за тях е издадено разрешение от НУГ по чл. 5, ал. 4.

(6) Вегетативно производство на горски репродуктивен материал, предназначен за търговия, се извършва само от базови източници, отговарящи на изискванията за добив от категориите "селекциониран", "окачествен" и "изпитан".

(7) Производството по изкуствен път чрез хибридизация на горски репродуктивен материал за търговия се извършва само от изходни материали, произхождащи от източници, отговарящи на изискванията за добив от категория "изпитан".

(8) С цел гарантиране на идентичността на горските репродуктивни материали началникът на НУГ със своя заповед може да разпореди:

1. произведеният изходен материал да бъде насочван чрез събирателни пунктове непосредствено след произвеждането му и преди придвижването му към първото местоназначение;
2. материалите, предназначени за декоративни цели и преработка, да бъдат събирани само в определено време на годината;
3. горските репродуктивни материали да бъдат произвеждани от базови източници само под непосредствения контрол на органа, извършил регистрацията им, в присъствието на собственика на гората и дърветата или негов пълномощник.

Чл. 9. С цел гарантиране качеството на горските репродуктивни материали началникът на НУГ със своя заповед може да постави допълнителни изисквания за:

1. одобряване на базови източници на територията на страната и при осъществяване на производството;
2. ограничения при одобряване на източници от категорията "идентифициран".

Чл. 10. (1) Горските семеконтролни станции нанасят на карта границите на районите на произход за съответните дървесни видове за базовите източници, предназначени за добив на материали от категориите "идентифициран" и "селекциониран", въз основа на определените райони на произход.

- (2) Националното управление по горите изработва и отпечатва карти с нанесените граници на районите на произход.

Глава трета

ТЪРГОВИЯ И ВНОС НА ГОРСКИ РЕПРОДУКТИВНИ МАТЕРИАЛИ

Чл. 11. Репродуктивни материали от видовете и изкуствените хибриди, включени в списъка приложение № 1, предназначени изцяло или отчасти за лесовъдски цели, може да се търгуват, ако са произведени от регистрирани базови източници съгласно чл. 4, ал. 1 или за тях има разрешение по чл. 5, ал. 4 и отговарят на едно от следните изисквания:

1. за изкуствени хибриди - принадлежат към категориите "селекциониран", "окачествен" или "изпитан";
2. за видове и изкуствени хибриди, които са вегетативно произведени - принадлежат към категориите "селекциониран", "окачествен" или "изпитан";
3. за видове и изкуствени хибриди, които се състоят напълно или частично от генетично модифицирани организми - принадлежат към категорията "изпитан";
4. за репродуктивен материал от категорията "селекциониран" - масово е произведен от семена;
5. за материали извън случаите, описани в точки от 1 до 4 - принадлежат към една от категориите "идентифициран", "селекциониран", "окачествен" или "изпитан".

Чл. 12. Горски репродуктивен материал се търгува само ако:

1. отговаря на качествените изисквания, посочени в приложение № 12;
2. отговаря на фитосанитарните изисквания, посочени в Наредба № 1 за фитосанитарен контрол (обн., ДВ, бр. 82 от 1998 г.; изм., бр. 91 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 8 от 2002 г., бр. 28 от 2003 г.);
3. отговаря на изискванията, посочени в таблица приложение № 13;
4. е придружен от сертификата за идентификация по приложение № 14;
5. внесената в страната репродуктивен материал се придружава от сертификата за идентификация или друг документ, издаден от страната на произхода на репродуктивния материал, съдържащ информация съгласно приложение № 14, както и информация за

внесената партида съгласно приложение №18.

Чл. 13. (1) Началникът на НУГ може да разрешава на доставчици предлагането на пазара на територията на Република България на определени количества репродуктивен материал без спазване изискванията по чл. 8, ал. 2, 5, 6, 7 и чл. 12 на:

1. репродуктивен материал, предназначен за изпитване, научни цели, селекция или генетична консервация;
2. генеративни единици, които не са предназначени за нуждите на лесовъдството.

(2) Срокът на разрешението по ал. 1 не може да бъде по-дълъг от два месеца.

Чл. 14. (1) Началникът на НУГ със заповед може да въведе специфични процедури за регулиране на дейности по търговията с определен репродуктивен материал и за материал, предназначен за преработка.

(2) Наличните репродуктивни материали към датата на влизане на наредбата в сила, които не отговарят на изискванията по чл. 11, могат да се търгуват на територията на страната в срок до 31 декември 2012 г.

Чл. 15. (1) В изпълнение на чл. 14, ал. 1 началникът на НУГ може да забрани разпореждането с определени горски репродуктивни материали от внос на краен потребител с цел посев или залесяване на цялата територия на Република България или части от нея при наличие на обстоятелства, когато има причина да се счита, че използването им, заради техните фенологични и генетични характеристики, ще има неблагоприятен ефект върху горите, околната среда, генетичните ресурси или биоразнообразието.

(2) Забраната по ал. 1 може да бъде наложена след подаване до НУГ на заявление от: държавните органи, осъществяващи контрола съгласно чл. 41, ал. 1 ЗГ; МОСВ; неправителствени организации, осъществяващи дейности в областта на горите и околната среда; производители и търговци на горски репродуктивни материали; ИГ при БАН и ЛТУ. Заявлението се придружава със:

1. информация за видовете, растящи върху отделните части или цялата територия, местни или интродуцирани;
2. карти и справки за районите на произход или първоначалния произход за базовия източник на репродуктивните материали, за които се изпраща заявлението;

3. посочване на частите или цялата територия, за която се отнася заявлението за забрана на продажбата на материал на крайния потребител с цел посев или залесяване;

4. цялата налична информация, показваща различията в съответните климатични данни за района на произход или базовия източник съгласно т. 2 и за цялата територия или части от нея съгласно т. 3:

- а) годишна сума на валежите (мм);
- б) сума на валежите по месеци (мм), за вегетационния период;
- в) температура:
 - aa) средногодишна;
 - bb) средна за най-студения месец;
 - вв) средна за най-топлия месец;
- г) продължителност на вегетационния период (дни с температура над 5°C или с близки стойности);

5. екологични данни за района на произход или за базовия източник съгласно т. 2 и за цялата територия или части от нея съгласно т. 3:

- а) надморска височина;
- б) основна геологична(и) формация(и);
- в) основен почвен тип.

(3) Към заявлението по ал. 2 се представят и:

1. резултати от проведени опити или научни изследвания или резултати, постигнати от лесовъдската практика, показващи защо материалите са неподходящи за използване в отделни части или на територията на цялата страна;

2. информация за проведените опити съгласно изискванията на приложение № 6, като:

- а) залагане;
- б) процедура за оценяване;
- в) анализ на данните;

3. информация за лицата, провеждащи опитите, и дали резултатите се рецензират и публикуват.

(4) За научните изследвания се представя информация за: планиране; източници на данните; процедура за оценяване и резултати от обработката на данните.

(5) За резултатите, постигнати от лесовъдската практика, се представя информация и документация относно оцеляването и развитието, в т.ч. и за прираста на горските репродуктивни материали.

(6) Когато заявлението за забрана на търговия с горски репродуктивен материал се отнася за материали от категориите "идентифициран" или "селекциониран" от базовите източници - източник на посевен материал или насаждения за семепроизводство, към него се представя оценка за несъответствие, направена по отношение на района на произход.

(7) Когато заявлението за забрана на търговия с горски репродуктивен материал се отнася за материали от категориите "окачествен" или "изпитан" от базовите източници - семепроизводствени градини, родители на фамилии, клонове или клонови колекции, към него се представя оценка за несъответствие, направена по отношение на отделните базови източници.

(8) При поискване от НУГ се представя и следната информация:

1. критерии за селекция, използвани за компонентите на базовия източник;
2. устройство на базовия източник;
3. район(и) на произход, в които са били селектирани началните компоненти.

(9) Заявлението по ал. 2 се разглежда от комисия, назначена със заповед на началника на НУГ или упълномощено от него лице, в състав: представител на НУГ, ГСС, ЛТУ, ИГ при БАН и лицето, подало заявлението за забрана. Председател на комисията е представителят на НУГ.

(10) Заявлението по ал. 2 не се разглежда, когато се установи непълнота в изискуемата документация към него.

(11) В едномесечен срок от подаване на заявлението по ал. 2 комисията представя на началника на НУГ мотивирано предложение за забрана с проект на заповед. Началникът на НУГ издава заповед за налагане на забраната в 10-дневен срок от получаване на предложението.

Чл. 16. (1) Горски репродуктивен материал може да бъде отдалечаван от мястото на базовия източник, на вегетативното производство или на събирателния пункт и да бъде придвижван до първото му местоназначение само ако е придружен със сертификат за идентификация по приложение № 14.

(2) Сертификатът за идентификация на репродуктивен материал се издава от директора на съответното ДЛ/ДДивС или упълномощено от него лице въз основа на писмено заявление от производителя на репродуктивните материали. Държавното лесничество/ДДивС води списък на произведените партиди от всеки одобрен източник и номерата на издадените сертификати за тях.

(3) При последващо вегетативно размножаване се издава нов сертификат за идентификация по приложение № 14.

(4) Получените смеси от различни партиди се идентифицират чрез издаване на нов сертификат. При регистриране на разрешените по чл. 17, ал. 4 смеси в контролната книга за запасите и движението на горски репродуктивни материали по приложение № 19 се посочват кодовете на районите на произход на отделните им съставни части.

(5) В случаите по ал. 3 и 4, когато новата партида горски репродуктивни материали не е формирана в района на произхода на изходния материал, сертификатът за идентификация се издава от съответната ГСС след подаване на писмено заявление от производителя или доставчика на репродуктивните материали.

Чл. 17. (1) Горският репродуктивен материал във всички фази на производството се съхранява отделно и се обозначава в партиди по одобрени източници с цел гарантиране на идентичността.

(2) Всяка партида репродуктивен материал се придружава от паспорт за идентифициране по приложение № 15, който се изготвя от производителя.

(3) Допуска се последващо вегетативно размножаване на репродуктивен материал от одобрен източник от категориите "селекциониран", "окачествен" и "изпитан", без да се нарушават разпоредбите по ал. 1 и чл. 4, ал. 1. В тези случаи материалът се съхранява отделно, като се идентифицира с паспорт по приложение № 15.

(4) Без да се нарушават разпоредбите на ал. 1, се допуска смесване на репродуктивен материал от определен вид, когато е получен от:

1. два или повече одобрени източници от един район на произход от категориите "идентифициран" или "селекциониран";

2. източници на посевен материал и насаждения за семепроизводство от един район на произход от категорията "идентифициран"; новата комбинирана партида се сертифицира като репродуктивен материал, получен от дървета;

3. неавтохтонен или неместен базов източник с този от базов източник, с неизвестен произход; новата комбинирана партида се сертифицира като "от неизвестен произход";

4. един одобрен базов източник от различни години на реколта; в паспорта по ал. 2 се вписват годините на реколтата и процентното съдържание на материала от всяка година.

(5) При смесване, извършено съгласно ал. 4, т. 1, 2 и 3, вместо регистрационния номер на базовия източник в паспорта по приложение № 15 може да се запише идентификационният код на района на произход.

Чл. 18. (1) Горски репродуктивен материал може да бъде търгуван, внасян и изнасян само от:

1. физически лица и търговци, вписани в публичен регистър в НУГ по чл. 39, ал. 2 от Закона за горите за извършване на дейности съгласно чл. 39, ал. 1, т. 2 от Закона за горите;

2. държавните дивечовъдни станции, ДЛ и специализираните териториални звена на НУГ;

3. юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите, и ДДивС "Воден - Ирихисар" и "Искър";

4. дирекции на национални паркове към МОСВ.

(2) Репродуктивният материал трябва да отговаря на изискванията на чл. 12 и 17, да бъде съпроводен със сертификата за идентификация по приложение № 14, паспорт за идентифициране по приложение № 15 и с етикет по образец по приложение № 16 и цвят за отделните категории, както следва:

1. жълт - за "идентифициран" репродуктивен материал;

2. зелен - за "селекциониран" репродуктивен материал;

3. розов - за "окачествен" репродуктивен материал;

4. син - за "изпитан" репродуктивен материал.

(3) Допуска се търговия на семена от текущата реколта до първия купувач (ползвател), които са в процес на окачествяване по отношение на показателя "кълняемост" и брой на покълващи семена в 1 кг. Резултатите се потвърждават от доставчика в срок до три дни от получаване на семеконтролното свидетелство, издадено от ГСС.

(4) За малки количества семена, които не надхвърлят посочените в приложение № 17, етикетът може да не съдържа информация за показателите "кълняемост" (жизнеспособност) и брой на покълващи семена в един кг посевен материал.

(5) Посевен материал се търгува само в добре затворени опаковки, като начинът на затваряне не трябва да позволява повторно запечатване на разпечатани пакети.

(6) Части от растения (резници) от тополи се търгуват само ако в етикета на доставчика е посочен номер от европейската класификация съгласно част В, т. 16 и 26 от приложението № 12.

(7) Всички етикети или документи на партиди репродуктивен материал, получен от базов източник, състоящ се от генетично модифицирани организми, трябва да съдържат текст, обозначаващ този факт.

Чл. 19. Внос, износ и транзит на горски репродуктивни материали се извършва само през гранични контролно-пропускателни пунктове, определени съгласно изискванията по чл. 4 от Наредба № 1 за фитосанитарен контрол.

Чл. 20. (1) Износът на репродуктивен материал се удостоверява с митническа декларация.

(2) За идентификация на репродуктивен материал, предназначен за износ, директорът на ДЛ/ДДивС може да издаде на износителя нов сертификат по приложение № 14.

(3) Началникът на НУГ със заповед може да поставя допълнителни изисквания към методите за изпитване на внасяния посевен материал с цел гарантиране на неговото качество.

Чл. 21. (1) Лицата по чл. 18, ал. 1, осъществили износ на горски репродуктивни материали, са задължени в срок два месеца от датата на изпращането им да предоставят на НУГ информация за изнасената партида съгласно приложение № 18.

(2) Производителите и доставчиците на репродуктивни материали при поискване от НУГ и получателят на партидата представят допълнителна информация, мостри и доказателства, свързани с автентичността на материала.

Чл. 22. (1) Лицата по чл. 8, ал. 1 и чл. 18, ал. 1 водят контролна книга по приложение № 19, в която при извършване на търговски сделки незабавно отразяват промените в запасите и движението на посевния и посадъчен материал за всеки отделен дървесен вид (подвид, хибрид, сорт, клон, кръстоска), по район на произход и партида.

(2) Първичните документи за вписване на данни в книгата по ал. 1 се съхраняват 10 години. Срокът започва с приключване на годината, в която подлежащите на съхранение документи са издадени.

(3) Допуска се воденето на обща контролна книга за дейността на няколко търговски предприятия, управлявани от един собственик.

Глава четвърта

КОНТРОЛ ВЪРХУ ПРОИЗВОДСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА, ВНОСА И ИЗНОСА НА ГОРСКИ РЕПРОДУКТИВНИ МАТЕРИАЛИ

Чл. 23. (1) Одобрените базови източници за производство на горски репродуктивен материал от категориите "селекциониран", "окачествен" и "изпитан" подлежат на проверки не по-малко от два пъти годишно относно тяхното състояние и съответствието им с минималните изисквания за всяка една от категориите, посочени в чл. 4, ал. 1.

(2) Проверките по ал. 1 се извършват от специалисти на ГСС съвместно със собствениците на одобрените базови източници и представител на РУГ.

(3) За резултатите от проверките се изготвят констативни протоколи с предписания за изпълнение.

(4) При констатирани отклонения от минималните изисквания се изготвя предложение за отмяна на базовия източник. Отмяна на базови източници се извършва по реда на чл. 4, ал. 2.

(5) Базови източници, чието одобрение е отменено по реда на ал. 4, служебно се отписват от регистъра на горската семепроизводствена база (приложение № 2).

Чл. 24. (1) Служителите на РУГ извършват проверки на регистрираните производители и доставчици на горски репродуктивни материали не по-малко от два пъти годишно.

(2) Служителите по ал. 1 могат да изискват от производителите и доставчиците необходимите им справки за осъществяване на контрола и да вземат безвъзмездни проби от репродуктивен материал, а също така да вземат със съгласието на собствениците проби за изследване.

(3) При констатирано несъответствие на горски репродуктивен материал с изискванията на чл. 12 началникът на съответното РУГ издава заповед за конфискация на репродуктивния материал и неговото унищожаване.

Чл. 25. (1) Преди да се извърши митническата проверка на граничните пунктове и да се проведе фитосанитарният контрол на горски репродуктивни материали инспекторите на Националната служба за растителна защита (НСРЗ) проверяват дали те не са включени в приложение № 1.

(2) Внесените горски репродуктивни материали по приложение № 1 се поставят под карантина и в тридневен срок НСРЗ писмено уведомява НУГ за внесената партида и за мястото, където тя е поставена под карантина.

(3) В тридневен срок от уведомлението по ал. 1 определени от началника на НУГ служители проверяват съответствието на внесената партида с изискванията на чл. 12, т.1, 3 и 5.

(4) В случай на съмнение относно идентичността на съдържанието на внесената партида с данните, посочени в представените документи, или при съмнение за съответствието на партидата с изискванията на чл. 12, т. 1 или 3 служителите на НУГ вземат проби и извършват лабораторен анализ на внесените горски репродуктивни материали.

(5) До потвърждаването на съответствието на внесената партида с изискванията на чл. 12, т. 1, 3 и 5 инспекторите на НСРЗ не допускат вноса на горски репродуктивни материали по приложение № 1.

(6) Когато в резултат на проверката по ал. 3 се установи несъответствие на внесената партида с изискванията на чл. 12, т. 1, 3 или 5, тя се изнася от страната или се унищожава.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Автохтонен и местен " е:

- а) автохотно насаждение за семепроизводство или източник на посевен материал, които непрекъснато се възпроизвеждат чрез естествено възобновяване; изкуствено те могат да се възпроизвеждат от репродуктивен материал, събран в същото насаждение за семепроизводство или източник на посевен материал, или в автохотни насаждения за семепроизводство или източници на посевен материал в близко съседство;
- б) местно насаждение за семепроизводство или източник за добив на посевен материал е автохотно насаждение за семепроизводство или източник за добив на посевен материал или е насаждение за семепроизводство или източник на посевен материал, възпроизведени изкуствено от семена, които произлизат от същия район на произход.
2. "Базови източници" са:
- а) източник на посевен материал - дървета или насаждения от определен район на произход, от които се добива посевен материал;
- б) насаждение за семепроизводство - подбрано насаждение по фенотип на ниво популация със задоволително еднороден състав;
- в) семепроизводствена градина - горска култура, създадена от селектирани клонове или семенни фиданки от потомства на фамилии, изолирани или поддържани по такъв начин, че да се избегне или намали опрашването от нежелани източници и да се получат многократни, богати и лесни за прибиране семенни реколти;
- г) родители на фамилия - фенотипно подобрени дървета, които се използват за получаване на потомство чрез контролирано и свободно опрашване на един определен майчин родител с прашец от един родител (пълнен сиб) или няколко определени или неопределени родители (полусиб);
- д) клон - група индивиди (копия), първоначално произведени от един индивид (майка) посредством вегетативно размножаване чрез резници, експланти, зародиши, присадки, отводки или чрез разделяне;
- е) клонова колекция - смес от определени клонове в определено съотношение.
3. "Вегетативно производство" е производството на фиданки чрез вкореняване на части от растения.
4. "Генетично модифициран организъм" е организъм, включително микроорганизмите, с изключение на хората, в които генетичният материал е бил променен по начин, който настъпва естествено при кръстосване или естествена рекомбинация.
5. "Горски репродуктивни материали" са:
- а) генеративни единици - шишарки, съплодия, семена и плодове, предназначени за производство на посевен и посадъчен материал;
- б) части от растения - листни, стъблени и коренови резници, експланти или зародиши за микроразмножаване, пъпки, отводки, корени, филизи и други части от растения, предназначени за производство на фиданки или за залесяване;
- в) посадъчен материал - растения, получени от семена, плодове или части от растения, или фиданки, израснали в резултат на естествено възобновяване.
6. "Горски посевен материал" са семената, предназначени за производство на фиданки или за залесяване.
7. "Доставчик" е регистрирано в публичен регистър в НУГ физическо или юридическо лице, професионално ангажирано с търговия или внос на горски репродуктивни материали.
8. "Идентификационен код на района на произход" е комбинация от цифри, обозначаваща отделните съставни части на района на произход на базовия източник.
9. "in situ" е метод за съхраняване на генетични ресурси чрез тяхното запазване в зоната на естественото им разпространение.
10. Категориите горски репродуктивни материали са:
- а) "идентифициран" - репродуктивен материал, добит от базов източник - източник на посевен материал, разположен в определен район на произход и отговарящ на изискванията, посочени в приложение № 3;
- б) "селектиран" - репродуктивен материал, добит от базов източник - насаждение за семепроизводство, разположен в определен район на произход, селектиран по фенотип на ниво популация и отговарящ на изискванията, посочени в приложение № 4;
- в) "окачествен" - репродуктивен материал, добит от базов източник - семепроизводствени градини, родители на фамилии, клонове и клонови колекции, чиито съставки са селектирани по фенотип на индивидуално ниво, и отговарящ на изискванията, посочени в приложение № 5; провеждане или приключване на изпитване не е задължително;
- г) "изпитан" - репродуктивен материал, добит от базов източник - насаждения за семепроизводство, семепроизводствени градини, родители на фамилии, клонове и клонови колекции с доказано превъзходство чрез сравнителни потомствени опити или генетическа оценка на компонентите на базовия източник; този източник отговаря на изискванията, посочени в приложение № 6.
11. "Лесовъдска цел" е засаждане на горски видове върху горски територии или земеделски земи за създаване на гори с основни дървопроизводителни и средообразуващи функции, защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии.
12. "Месторастене" са земи с еднородни почвено-климатични условия за развитие на горско-дървесна растителност.
13. "Производство" е: всички етапи на добив, прибиране и складиране на генеративни единици и части от растения; конверсия от генеративна единица в семена; оглеждане на посадъчен материал от семена и части от растения; заготовка и преработка на репродуктивен материал, в т. ч. излагане за оглед и реклама.
14. "Производител" е физическо или юридическо лице, регистрирано в публичен регистър в НУГ за производство на горски репродуктивни материали.
15. "Произход" е:
- а) за автохотни насаждения за семепроизводство или източници на посевен материал - мястото, където растат дърветата;
- б) за неавтохотни насаждения за семепроизводство или източници на посевен материал - мястото, от което първоначално са въведени семената или растенията; произходът може да бъде неизвестен.
16. "Район на произход" по отношение на видове и подвидове е район (площ) или група от райони (площи) със задоволително еднородни екологични условия, където се намират насаждения за семепроизводство или източници на посевен материал, сходни по фенотип и генетични характеристики, като по необходимост се взема предвид и надморската височина.
17. Специализираните териториални звена на НУГ са: топоолово стопанство, ГСС, опитна станция по дъбовите гори, опитна станция за бързорастящи горски дървесни видове и дирекции на природни паркове.
18. "Търговия" е професионално поддържане на запаси, излагане с цел продажба, офериране за продажба, отдаване, продажба или доставка на друго лице, включително доставки по договор за услуги и производство.
19. "Реекспорт" е преминаването през страната на горски репродуктивни материали, без да са разтоварвани, претоварвани, разделяни, съхранявани или опаковката им да е сменяна.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 41а, ал. 4 от Закона за горите.

§ 3. Изпълнението на наредбата се възлага на началника на НУГ.

Министър: **М. Дикме**

Приложение № 1
към чл. 2

Списък на дървесните видове и на създадените по изкуствен път хибриди

Ботаническо наименование	Вариетет/Вид	Абревиатура	Българско наименование
01	<i>Abies alba</i> Mill.	aal	Ела обикновена
02	<i>Abies cephalonica</i> Loud.	ace	Ела гръцка
03	<i>Abies grandis</i> Lindl.	agr	Ела гигантска
04	<i>Abies pinsapo</i> Boiss.	api	Ела испанска
05	<i>Acer platanoides</i> L.	apl	Шестил
06	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	aps	Явор обикновен
07	<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.	agl	Елша черна
08	<i>Alnus incana</i> Moench.	ain	Елша бяла
09	<i>Betula pendula</i> Roth.	bpe	Бреза бяла
10	<i>Betula pubescens</i> Ehrh.	bpu	Бреза пубесценс
11	<i>Carpinus betulus</i> L.	cbe	Габър обикновен

12	Castanea sativa Mill.		csa	Кестен обикновен
13	Cedrus atlantica Carr.		cat	Кедър атласки
14	Cedrus libani A. Richard		cli	Кедър ливански
15	Fagus sylvatica L.		fsy	Бук обикновен
16	Fraxinus angustifolia Vahl.		fan	Ясен полски
17	Fraxinus excelsior L.		fex	Ясен планински
18	Larix decidua Mill.		lde	Лиственица европейска
19	Larix x eurolepis Henry		leu	Лиственица хибридна
20	Larix kaempferi Carr.		lka	Лиственица японска
21	Larix sibirica Ledeb.		lsi	Лиственица сибирска
22	Picea abies Karst.		pab	Смърч обикновен
23	Picea sitchensis Carr.		psi	Смърч ситков
24	Pinus brutia Ten.		pbr	Бор брутски
25	Pinus canariensis C. Smith		pca	Бор канарски
26	Pinus cembra L.		pce	Бор европейски
27	Pinus contorta Loud.		pco	Бор конторта
28	Pinus halepensis Mill.		pha	Бор алепски
29	Pinus leucodermis Antoine		ple	Мура черна
30	Pinus nigra Arnold	var. austriaca var. calabrica var. corsicana var. maritima var. clusiana	pni	Бор черен
31	Pinus pinaster Ait.		ppa	Бор морски
32	Pinus pinea L.		ppe	Пиния
33	Pinus radiata D. Don		pra	Бор лъчист
34	Pinus sylvestris L.		psy	Бор бял
35	Populus spp. and artificial hybrids between those species	alba canadensis nigra tremula etc.	pop	Тополи и техните изкуствени хибриди
36	Prunus avium L.		pav	Череша обикновена
37	Pseudotsuga menziesii Franco		pme	Зелена дугласка
38	Quercus cerris L.		qce	Цер
39	Quercus ilex L.		qil	Дъб каменен
40	Quercus petraea Liebl.		qpe	Дъб зимен
41	Quercus pubescens Willd.		qpu	Дъб космат
42	Quercus robur L.		qro	Дъб летен
43	Quercus rubra L.		qru	Дъб червен
44	Quercus suber L.		qsu	Дъб корков
45	Robinia pseudoacacia L.		rps	Акация бяла
46	Tilia cordata Mill.		tco	Липа дребнолистна
47	Tilia platyphyllos Scop.		tpl	Липа едроллистна

Приложение № 2
към чл. 4, ал. 1

РЕГИСТЪР НА ГОРСКАТА СЕМЕПРОИЗВОДСТВЕНА БАЗА
ДЛ/ДдивС.....

№ по ред	Регистрационен номер на източника	Вид на базовия източник	Категория репродуктивни материали	Отдел, под-отдел	Площ (ха)	Възраст (години)	Дървесни видове и хибриди	Собственик (име)	Протокол (дата)	ЛУП (година)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Местоположение на базовия източник					Първоначален произход	Първоначален произход на неавтохтонния (неместен) базов източник	Предназначение (цел)
местност, землище	географска ширина	географска дължина	надморска височина	изложение			
12	13	14	15	16	17	18	19

Приложение № 3
към чл. 4, ал. 1, т. 1

Минимални изисквания за одобряване на базов източник, предназначен за производство на репродуктивен материал, категоризиран като "материал от идентифициран източник"

I. Базов източник може да бъде източник на посевен материал - дървета или насаждения, разположени в определен район на произход. Необходимостта от официална проверка се определя от НУГ, неговите структури и специализирани териториални звена за всеки отделен случай. Когато източникът е предназначен за специфични нужди на лесовъдството, такава проверка е задължителна.

II. Базовите източници трябва да отговарят на следните критерии:

1. Дървета:

а) отбират се във всички категории гори или други територии от ареала на вида;

б) отличават се фенотипно по отношение на правостъбленост, добра производителност, устойчивост към местните условия, пълнодървесност и самоокастреност или да са редки и ценни за вида от съответния район на произход;

в) са в добро здравословно състояние.

2. Насаждения:

а) заделят се в млади, средновъзрастни, дозряващи и зрели, чисти и по изключение в смесени автохтонни гори и култури (включително опитни, екологични и географски култури и дендрариуми); в смесените насаждения дървесният вид, за който е определен източникът на репродуктивни материали, трябва да доминира в първия етаж;

- б) разликата във възрастта между дърветата на главния вид в едно насаждение или култура не трябва да е повече от един клас на възраст;
- в) в границите на района на произход се определят тези насаждения, които растат при оптимални условия на месторастене от I до III бонитет; при маргинални популации и за рядко срещани се видове се включват и насаждения от IV и V бонитет;
- г) показателите за производителността на насажденията трябва да превишават средните показатели за насаждения, растящи при сходни екологични условия и начин на стопанисване;
- д) дърветата трябва да бъдат здрави без нападения от болести и насекомни вредители и да бъдат устойчиви при промените в условията на средата;
- е) индивидите в насажденията трябва да притежават добре изразени признаци за приспособяване към конкретните екологични условия;
- ж) дендрариумите, потомствените екологични и географски култури трябва да имат схема за разположение на отделните видове, произходи и форми.
- III. Трябва да се декларират:
1. районът на произхода, местоположението, надморската височина и географската ширина на местата, където се събира репродуктивният материал;
 2. дали базовият източник е:
 - а) автохтонен или неавтохтонен, или с неизвестен произход;
 - б) местен или неместен, или с неизвестен произход.
 При неавтохтонен или неместен базов източник произходът трябва да се декларира, ако е известен.

Приложение № 4
към чл. 4, ал. 1, т. 2

Минимални изисквания за одобрение на източник, предназначен за производство на репродуктивен материал, категоризиран като "селекциониран"

Базовият източник е насаждение за семенно производство, разположено в определен район на произход, селекционирано по фенотипни признаци на ниво популация и регистрирано в националния регистър на горската семеннопроизводствена база.

I. Базовите източници трябва да отговарят на следните критерии:

1. при силно изразена вертикална и хоризонтална зоналност насажденията обхващат екологичното разнообразие на основните лесообразуващи видове с оглед възможността за районирано добиване и използване на репродуктивните материали;
2. пълнотата и склопеността на насажденията е над 0,7, като след извеждане на селекционните сечи в дозряваща и зряла възраст тя не е под 0,5 - 0,6 за иглолистните и 0,6 - 0,7 за широколистните видове;

3. останалите критерии са идентични с критериите в приложение № 3, раздел II, т. 2, букви "а", "б", "в", "г", "д", "е", "ж".

II. В зависимост от специфичното предназначение на репродуктивния материал при оценяване на насаждението се определя значението на всяко изискване по отношение на:

1. Произход

С помощта на исторически доказателства и лесоустройствения проект трябва да се установи дали насаждението е автохотно /местно, неавтохотно/ неместно или с неизвестен произход, като при неавтохтонен /неместен базов източник трябва да се посочи произходът, ако е известен.

2. Изолация

Насаждението трябва да е достатъчно отдалечено от лоши в селекционното отношение насаждения от същия или близкородствен вид или разновидност, които могат да създават хибриди с този вид. Това изискване да се спазва особено стриктно, когато насажденията около автохотни /местни насаждения са неавтохотни/ неместни или с неизвестен произход.

3. Ефективен размер на популацията

Насажденията трябва да включват една или повече групи дървета, равномерно разпределени и достатъчно на брой върху площта с преобладаване на индивиди от плосовата и нормалната селекционна категория, за да се осигури ефективно вътрепопулационно кръстосване (панмиксис). За да се избегнат неблагоприятните последици от близкородствено кръстосване (инбридинг), избраните насаждения трябва да имат достатъчен брой и гъстота на дърветата върху дадена площ.

4. Възраст и развитие

Насажденията трябва да бъдат в средна, дозряваща или зряла възраст, при която е възможна обективна селекционна оценка. Възрастта се определя диференцирано в зависимост от дървесния вид. Разликата във възрастта между дърветата на главния вид в едно насаждение не трябва да е повече от един клас на възраст.

5. Еднородност

Насаждението трябва да притежава нормална степен на вариационна промяна по отношение на фенотипните признаци. При необходимост част от нежеланите дървета трябва да се изважда от състава при извеждане на селекционните сечи.

6. Адаптивност

Индивидите в насажденията трябва да притежават добре изразени признаци за приспособяване към конкретните екологични условия, преобладаващи в района на произход.

7. Здравословно състояние и устойчивост

Дърветата в насажденията трябва да бъдат здрави, без нападения от насекомни вредители и гъбни болести и да бъдат устойчиви при промените в условията на средата. Повреди, нанесени от промишлени замърсявания на атмосферата и почвата, не се взимат под внимание.

8. Производителност

Показателите за производителността на селекционирани насаждения трябва да превишават възприетите средни показатели за насаждения, растящи при сходни екологични условия и начин на стопанисване.

9. Качество на дървесината

Качествата на дървесината, включително смолопродуктивността на дърветата, задължително се взимат под внимание, а понякога могат да бъдат решаващи критерии при селекцията.

10. Форма или хабитус

Дърветата в насаждението трябва да притежават особено добри фенотипни характеристики и по-специално:

- добра правостъбленост и пълнодървесност;
- благоприятен хабитус на разклоняване;
- малък диаметър на клоните и добра самокастреност;
- вилжуните дървета и стъблата с витораслоств трябва да са малобройни.

Приложение № 5
към чл. 4, ал. 1, т. 3

Минимални изисквания за одобрение на базов източник, предназначен за производство на репродуктивен материал, категоризиран като "окачествен"

I. Семеннопроизводствени градини

1. Видът на градините, тяхното предназначение, начинът на кръстосване, местоположението от гледна точка на изолацията и условията на средата, броят на използваните клонове и схемата за тяхното разположение в градината, както и всички промени в тях подлежат на одобрение и регистрация от ГСС.

2. Селекцията на клоновете или фамилиите, които трябва да бъдат включени в семеннопроизводствената градина, трябва да отговарят на изискванията, посочени в раздел II, т. 4, 6, 7, 8, 9 и 10 от приложение № 4.

3. Присадките от отделните клонове или фиданките от различните фамилии се засаждаат по определена схема, одобрена от ГСС, която позволява тяхното идентифициране.

4. Прореждането в семеннопроизводствените градини се описва заедно с критериите за селекция, които се използват и които са одобрени от ГСС.

5. Семеннопроизводствените градини се отглеждат и стопанисват така, че да се постигне максимален ефект по отношение на размера, достъпността и дълговечността на короните на присадките, включително увеличаване количеството на урожая, с което ще се постигнат поставените цели при тяхното създаване. Ако семеннопроизводствената градина е предназначена за производство на изкуствени хибриди, процентното съдържание на хибридите в репродуктивния материал се определя с помощта на контролно изпитване.

II. Родители на фамилия

1. Родителите на фамилия се отбират по фенотипни признаци и генетична характеристика, като особено внимание се отделя на изискванията, посочени в раздел II, т. 4, 6, 7, 8, 9 и 10 от приложение № 4, или се селекционират след изпитване на тяхната комбинативна способност.

2. Характеристики като предназначение, начин на кръстосване, метод за опрашване, компоненти, изолация и местоположение, както и всички съществени промени в тях подлежат на одобрение и регистрация от ГСС.

3. Всеки родител, броят и делът на родителите в набора се одобряват и регистрират от ГСС.

4. Когато родителите на фамилии са предназначени за производство на изкуствени хибриди, процентното съдържание на хибридите в партидата репродуктивен материал се определя с помощта на специално контролно изпитване.

III. Клонове

1. Клоновете се идентифицират по ясни фенотипни признаци, които подлежат на одобрение и регистрация от ГСС.

2. Оценката и качестването на отделните клонове се установява от опит или се доказва в процеса на достатъчно продължително експериментиране.

3. Родителите на фамилии, които се използват за производство на клоновете, се избират въз основа на изключителните им качества, като специално внимание се обръща на изискванията, посочени в раздел II, т. 4, 6, 7, 8, 9 и 10 от приложение № 4.

4. Клоновете се одобряват от ГСС с ограничения по отношение на максималната възраст и максималния брой на индивидите, които ще се произведат от тях.

IV. Клонови колекции

1. Клоновите колекции се създават върху определена площ от клонове, които отговарят на изискванията, посочени в раздел III, т. 1, 2 и 3.

2. Отделните клонове, броят и делът на съставните клонове в набора, както и методът на селекционирани и начин на получаване се регистрират от ГСС. Всяка колекция трябва да включва в достатъчна степен генетичното разнообразие на вида.

3. Възрастта на колекциите и максималният брой индивиди, които ще се произведат от тях, се одобряват от ГСС.

Приложение № 6
към чл. 4, ал. 1, т. 4

Минимални изисквания за одобряване на базов източник, предназначен за производство на репродуктивен материал, категоризиран като "изпитан"

- I. Изисквания при провеждане на изпитването:
- Общи:
 - базовият източник трябва да отговаря на съответните изисквания от приложение № 4 или приложение № 5;
 - подготовката на опитите за одобряване на базовия източник, тяхното залагане, провеждане и интерпретация на получените резултати се извършва съгласно международно приетите стандарти;
 - при сравнително изпитване репродуктивният материал за изпитване трябва да се сравнява с един или по-добре с няколко предварително избрани еталони.
 - Признаци, по които се извършва оценка на опитите:
 - изпитването се подготвя с цел оценка на определени отличителни признаци, които трябва изрично да се посочат при всеки тест;
 - по-голяма тежест се дава на оценките за адаптация, растеж и устойчивост на въздействието на биотичните и абиотични фактори, като се установява и връзката между тези показатели и конкретните екологични условия в района, където се провежда изпитването.
 - Документи:
 - оторизиран специалист изготвя описание на заложените опити, което съдържа: характеристика на мястото на опита, включително на местоположението, климата, почвите, предишно предназначение, размера на площта, стопанисването, наличие на повреди от биотични и абиотични фактори, което се представя в ГСС;
 - възрастта на източника и резултатите в момента на оценяването се регистрират в ГСС.
 - Залагане на опитите:
 - всички проби от репродуктивния материал се взимат и залагат чрез посев или засаждане и се стопанисват по един и същи начин, доколкото позволява видът на посадъчния материал;
 - всеки опит трябва да съдържа достатъчно количество растения за получаване на достоверни данни след статистическа обработка на получените от измерването материали, за да се извърши оценка на отличителните признаци на всеки изследван компонент.
 - Анализ и валидност на резултатите:
 - данните от опитите се обработват по общоприетите международни статистически методи, а резултатите се представят за всеки изследван признак;
 - осигурява се свободен достъп до използваната при изпитването методология и подробните резултати;
 - трябва да се декларира районът на предполагаемата адаптация в страната, в която е извършено изпитването, и отличителните признаци, които биха могли да ограничат очакваните ползи;
 - когато резултатите от опита покажат, че репродуктивният материал не притежава поне отличителните признаци на базовия източник или на устойчивост към вредители от икономическо значение, подобна на тази на базовия източник, той не се използва.
- II. Изисквания към генетичната оценка на компонентите на базовия източник:
- Генетична оценка на компонентите може да се извършва на следните базови източници: семепроизводствени градини, родители на фамилии, клонове и клонови колекции.
 - За одобряване на базов източник се изисква следната допълнителна документация:
 - характеристика на произхода и родословието на оценяваните компоненти;
 - метод на кръстосване, прилаган при производството на репродуктивен материал, използван при изпитването за оценка.
 - Процедури за изпитване. Спазват се следните изисквания:
 - оценката на генетичната стойност на всеки компонент трябва да се извърши на две или повече места (обекти), като поне в един от случаите условията на месторастене трябва да са близки до предполагаемото използване на репродуктивния материал;
 - преценката на превъзходството на репродуктивния материал се извършва въз основа на тези генетични стойности и специфичния метод на кръстосване;
 - изпитванията за оценка и за генетическата преценка подлежат на одобряване от ГСС.
 - Тълкуване:
 - оцененото превъзходството на репродуктивния материал ще се преценява отново по отношение на отличителен признак или набор от признаци в сравнение с популацията, определена за еталон;
 - изрично се посочва дали оценената генетична стойност на репродуктивния материал отстъпва по някой важен признак на популацията, определена за еталон.
 - Изисквания към сравнителните изпитвания на репродуктивен материал:
 - Проби:
 - пробата от репродуктивен материал за сравнителни изпитвания трябва да е представителна за репродуктивния материал, получен от базовия източник, подлежащ на одобряване;
 - репродуктивният материал за сравнителни изпитвания, произведен по полов път, трябва да е:
 - събран в годините на добър цъфтеж и добра плодова и семенна реколта; допуска се изкуствено опрашване;
 - събран по начин, осигуряващ представителност на получените проби.
 - Еталони:
 - качествата на еталоните, използвани в изпитването за сравнителни цели, трябва по възможност да са известни от доста време в района, където се провежда изпитването; еталоните трябва да са с доказани полезни за лесовъдската практика качества в момента на започване на изпитването, вкл. и за екологическите условия, за които се очаква издаване на сертификат; еталоните трябва да са взети, доколкото е възможно, от насаждения, избрани по критериите от приложение № 4, или от базов източник, одобрен за производство на материали за изпитване;
 - при сравнителни тестове на изкуствени хибриди към еталоните по възможност трябва да се включат и двата родителски индивида;
 - когато е възможно, трябва да се използват няколко еталона; при оправдана целесъобразност еталоните могат да се заместят от най-подходящия от материала, който се изпитва, или средната величина на компонентите на теста;
 - едни и същи еталони се използват във всички изпитвания в най-широк възможен спектър на условията по места (обекти).
 - Тълкуване:
 - статистически значимото превъзходство в сравнение с еталоните трябва да е доказано при поне един важен отличителен признак;
 - изрично се отбелязва, ако някои признаци, важни от екологическа или икономическа гледна точка, дават значително по-лоши резултати от тези на еталоните и въздействието им следва да се компенсира от благоприятните признаци.
- Условно одобрение
Предварителната оценка на резултатите от изпитвания в ранен стадий може да послужи като основа за условно одобрение на източника за репродуктивни материали. Искания за признаване на превъзходство въз основа на ранни оценки се извършват максимум след 10 години.
- Ранни изпитвания
Изпитванията, извършени в разсадници, оранжерии и лаборатории, могат да се приемат от ГСС за условно или окончателно одобрение след доказване на тясна корелация между оценените характерни черти и отличителни признаци, които обикновено се оценяват при изпитване в горска среда. Други изпитвани признаци трябва да отговарят на изискванията, посочени в т. III.

Приложение № 7
към чл. 4, ал. 2, т. 1

КАРНЕТ
за характеристика и оценка на предложения източник на горски репродуктивни материали

Част А

КАРНЕТ

за характеристика и оценка на дърво, предложено
за източник на горски репродуктивен материал

Приложение № 8
към чл. 4, ал. 2, т. 2

Приложение № 9
към чл. 4, ал. 3

Приложение № 10
към чл. 6, ал. 1

Забележка на редакцията: виж приложенията в PDF-а на броя

Съдържание
на регистрационния номер на одобрен базов източник

Регистрационният номер на базовия източник е число с тринадесет позиции със следните обозначения:

Регистриращ орган	Идентификационен код	Код на горско-	Код на горско-	Код на записване на източника в регистъра	Код на произхода	Код на вида
-------------------	----------------------	----------------	----------------	---	------------------	-------------

	на района на произход	растителния пояс	растителния подпояс	на ГСБ в съответния район на произход	на дървостоя	собственост
--	--------------------------	---------------------	------------------------	--	--------------	-------------

1. Първите три позиции обозначават кода на държавния орган, осъществил регистрацията на базовия източник:

001	ДЛ - Берковица	061	ДДивС - Болярка	121	ДЛ - Разград
002	ДЛ - Говежда	062	ДЛ - Кърджали	122	ДЛ - Исперих
003	ДЛ - Лом	063	ДЛ - Ардино	123	ДЛ - Кубрат
004	ДЛ - Чипровци	064	ДЛ - Момчилград	124	ДДивС "Сеслав"
005	ДЛ - Чупрене	065	ДЛ - Крумовград	125	ДДивС "Каракуз"
006	ДЛ - Монтана	066	ДЛ - Кирково	126	ДДивС "Дунав"
007	ДЛ - Видин	067	ДЛ - Хасково	127	ДЛ - Сливен
008	ДЛ - Белградчик	068	ДЛ - Харманли	128	ДЛ - Твърдица
009	ДЛ - Враца	069	ДЛ - Ивайловград	129	ДЛ - Нова Загора
010	ДЛ - Оряхово	070	ДЛ - Свиленград	130	ДЛ - Тича
011	ДЛ - Мездра	071	ДДивС "Женда"	131	ДЛ - Кипилово
012	ДДивС "Миджур" - Белградчик	072	ДЛ - Кюстендил	132	ДЛ - Стара река
013	ДЛ - Благоевград	073	ДЛ - Невестино	133	ДЛ - Елхово
014	ДЛ - СIMITLI	074	ДЛ - Дупница	134	ДДивС "Тунджа"
015	ДЛ - Кресна	075	ДЛ - Рилски манастир	135	ДДивС "Котел"
016	ДЛ - Първомай	076	ДЛ - Трън	136	ДДивС "Тополовград"
017	ДЛ - Петрич	077	ДЛ - Брезник	137	ДЛ - Смолян
018	ДЛ - Цапарево	078	ДЛ - Земен	138	ДЛ - Смилян
019	ДЛ - Сандански	079	ДЛ - Радомир	139	ДЛ - Златоград
020	ДЛ - Катунци	080	ДДивС "Витошко - Студена"	140	ДЛ - Славейно
021	ДЛ - Якоруда	081	ДДивС "Осогово"	141	ДЛ - Мугла
022	ДЛ - Места	082	ДЛ - Ловеч	142	ДЛ - Широка лъка
023	ДЛ - Добринище	083	ДЛ - Лесидрен	143	ДЛ - Доспат
024	ДЛ - Гърмен	084	ДЛ - Плевен	144	ДЛ - Девин
025	ДЛ - Гоце Делчев	085	ДЛ - Никопол	145	ДЛ - Михалково
026	ДЛ - Белица	086	ДЛ - Тетевен	146	ДЛ - Триград
027	ДЛ - Елешница	087	ДЛ - Рибарица	147	ДЛ - Борино
028	ДДивС "Дикчан" - с. Сатовча	088	ДЛ - Черни Вит	148	ДЛ - Хвойна
029	ДДивС - Разлог	089	ДЛ - Троян	149	ДЛ - Чепеларе
030	ДЛ - Бургас	090	ДЛ - Борима	150	ДЛ - Пампорово
031	ДЛ - Айтос	091	ДЛ - Черни Осъм	151	ДДивС - Извора
032	ДЛ - Карнобат	092	ДЛ - Луковит	152	ДЛ - София
033	ДЛ - Садово	093	ДДивС "Русалка"	153	ДЛ - Елин Пелин
034	ДЛ - Средец	094	ДЛ - Пазарджик	154	ДЛ - Етрополе
035	ДЛ - Ново Паничарево	095	ДЛ - Белово	155	ДЛ - Ботевград
036	ДЛ - Звездец	096	ДЛ - Панагюрище	156	ДЛ - Самоков
037	ДЛ - Царево	097	ДЛ - Батак	157	ДЛ - Боровец
038	ДЛ - Кости	098	ДЛ - Пещера	158	ДЛ - Ихтиман
039	ДЛ - Малко Търново	099	ДЛ - Чехлъво	159	ДЛ - Костенец
040	ДДивС - Ропотамо	100	ДЛ "Селище" - с. Сърница	160	ДЛ - Пирдоп
041	ДДивС - Несебър	101	ДДивС "Чепино"	161	ДЛ - Колпивица
042	ДДивС - Граматиково	102	ДДивС "Борово"	162	ДЛ - Годеч
043	ДЛ - Варна	103	ДДивС "Родопи"	163	ДЛ - Своге
044	ДЛ - Провадия	104	ДДивС "Беглика"	164	ДДивС "Витиня"
045	ДЛ - Суворово	105	ДДивС "Широка поляна"	165	ДДивС "Арамлиец"
046	ДЛ - Добрич	106	ДДивС "Алабак"	166	ДЛ - Стара Загора
047	ДЛ - Генерал Тошево	107	ДДивС "Ракитово"	167	ДЛ - Чирпан
048	ДЛ - Цонево	108	ДЛ - Пловдив	168	ДЛ - Казанлък
049	ДЛ - Старо Оряхово	109	ДЛ - Кричим	169	ДЛ - Павел баня
050	ДДивС - Тервел	110	ДЛ - Първомай	170	ДЛ - Гурково
051	ДДивС - Балчик	111	ДЛ - Асеновград	171	ДЛ - Мъглиж
052	ДДивС "Шерба" - Горен Чифлик	112	ДЛ - Карлово	172	ДДивС "Мазалат"
053	ДЛ - Горна Оряховица	113	ДЛ - Хисар	173	ДЛ - Шумен
054	ДЛ - Свищов	114	ДЛ - Розино	174	ДЛ - Нови пазар
055	ДЛ - Елена	115	ДЛ - Клисурса	175	ДЛ - Търговище
056	ДЛ - Буйновци	116	ДДивС "Кормисош"	176	ДЛ - Омуртаг
057	ДЛ - Габрово	117	ДДивС "Чекерица"	177	ДЛ - Върбица
058	ДЛ - Севлиево	118	ДЛ - Бяла	178	ДЛ - Смядово
059	ДЛ - Плачковци	119	ДЛ - Силистра	179	ДДивС "Черни Лом"
060	ДДивС - Росица	120	ДЛ - Тутракан	180	ДДивС "Велики Преслав"
				181	ДДивС "Паламара"

2. В следващите четири позиции се обозначава кодът на района на произход, който се състои от:

а. Код на дървесния вид:

01 Abies alba Mill.	Ела обикновена	28 Pinus halepensis Mill.	Бор алепски
02 Abies cephalonica Loud.	Ела гръцка	29 Pinus leucodermis Antoine	Мура черна
03 Abies grandis Lindl.	Ела гигантска	30 Pinus nigra Arnold var. austriaca	Бор черен
04 Abies pinsapo Boiss.	Ела испанска	var. calabrica	
05 Acer platanoides L.	Шестил	var. corsicana	
06 Acer pseudoplatanus L.	Явор обикновен	var. maritima	
07 Alnus glutinosa Gaertn.	Елша черна	var. clusiana	
08 Alnus incana Moench.	Елша бяла	31 Pinus pinaster Ait.	Бор морски
09 Betula pendula Roth.	Бреза бяла	32 Pinus pinea L.	Пиния
10 Betula pubescens Ehrh.	Бреза пубесценс	33 Pinus radiata D. Don	Бор лъчист
11 Carpinus betulus L.	Габър обикновен	34 Pinus sylvestris L.	Бор бял
12 Castanea sativa Mill.	Кестен обикновен	35 Populus spp. and artificial hybrids between those species alba canadensis nigra tremula etc.	Тополи и техните изкуствени хибриди
13 Cedrus atlantica Carr.	Кедър атласки		
14 Cedrus libani A. Richard	Кедър ливански		
15 Fagus sylvatica L.	Бук обикновен		
16 Fraxinus angustifolia Vahl.	Ясен полски		
17 Fraxinus excelsior L.	Ясен планински	36 Prunus avium L.	Череша обикновена

18 Larix decidua Mill.	Лиственица европейска	37 Pseudotsuga menziesii Franco	Зелена дугласка
19 Larix x eurolepis Henry	Лиственица хибридна	38 Quercus cerris L.	Цер
20 Larix kaempferi Carr.	Лиственица японска	39 Quercus ilex L.	Дъб каменен
21 Larix sibirica Ledeb.	Лиственица сибирска	40 Quercus petraea Liebl.	Дъб зимен
22 Picea abies Karst.	Смърч обикновен	41 Quercus pubescens Willd.	Дъб космат
23 Picea sitchensis Carr.	Смърч ситков	42 Quercus robur L.	Дъб летен
24 Pinus brutia Ten.	Бор брутски	43 Quercus rubra L.	Дъб червен
25 Pinus canariensis C. Smith	Бор канарски	44 Quercus suber L.	Дъб корков
26 Pinus cembra L.	Бор европейски	45 Robinia pseudoacacia L.	Акация бяла
27 Pinus contorta Loud.	Бор конторта	46 Tilia cordata Mill.	Липа дребнолистна
		47 Tilia platyphyllos Scop.	Липа едроллистна

б. Код на горскорастителната подобласт:

01 Северна България (СБ)	09 Горна Тракия (ГТ)
02 Лудогорие (Л)	10 Източна Стара планина (ИСП)
03 Шуменско-Провадийски плата (ШПП)	11 Варненско-Бургаско Черноморие (ВБЧ)
04 Добруджанско Черноморие (ДЧ)	12 Пиринска (П)
05 Краищенско-Ихтиманска (КИ)	13 Ардинска (А)
06 Осогово (О)	14 Долна Марица (ДМ)
07 Рила (Р)	15 Странджа (С)
08 Западни Родопи (ЗР)	16 Странджанско Черноморие (СЧ)

Името на района на произход носи името на съответната горскорастителна подобласт.

3. Код на горскорастителния пояс:

- 1 - долен
- 2 - среден
- 3 - високопланински

4. Код на горскорастителния подпояс:

- 1 - заливни и крайречни гори
- 2 - равнинно хълмист
- 3 - хълмисто предпланински
- 4 - нископланински
- 5 - среднопланински
- 6 - горнопланински
- 7 - високопланински
- 8 - субалпийски
- 9 - алпийски

5. В следващите две позиции от 01 до 99 се обозначава кодът на записване в регистъра на горската семепроизводствена база на одобрения базов източник в съответния район на произход по дървесни видове.

6. Код, обозначаващ произхода на дървостоя в базовия източник:

- 1 - автохтонен
- 2 - автохтонен и местен
- 3 - неавтохтонен
- 4 - неавтохтонен и неместен
- 5 - неизвестен

7. Код на вида собственост на базовия източник:

- 1 - държавна
- 2 - частна
- 3 - общинска
- 4 - на религиозни организации
- 5 - кооперации
- 6 - училища
- 7 - МОСВ
- 8 - други юридически лица

Приложение № 11
към чл. 6, ал. 2

Приложение № 12
към чл. 12, т. 1

Приложение № 13
към чл. 12, т. 3

Приложение № 14
към чл. 16, ал. 1

Приложение № 15
към чл. 17, ал. 2

Приложение № 16
към чл. 18, ал. 2

Забележка на редакцията: виж приложенията в PDF-а на броя

Приложение № 17
към чл. 18, ал. 4

Количества семена от дървесни видове и изкуствени хибриди, които се определят за малки

	Ботаническо наименование	Българско наименование	Количество (в грамове)
	<i>Иглолистни</i>		
01	Abies alba Mill.	Ела обикновена	1200
02	Abies cephalonica Loud.	Ела гръцка	1800
03	Abies grandis Lindl.	Ела гигантска	500
04	Abies pinsapo Boiss.	Ела испанска	1600
05	Cedrus atlantica Carr.	Кедър атласки	2000
06	Cedrus libani A. Richard	Кедър ливански	2000
07	Larix decidua Mill.	Лиственица европейска	170
08	Larix x eurolepis Henry	Лиственица хибридна	160
09	Larix kaempferi Carr.	Лиственица японска	100
10	Larix sibirica Ledeb.	Лиственица сибирска	100
11	Picea abies Karst.	Смърч обикновен	200
12	Picea sitchensis Carr.	Смърч ситков	60
13	Pinus brutia Ten.	Бор брутски	500
14	Pinus canariensis C. Smith	Бор канарски	300
15	Pinus cembra L.	Бор европейски	7000
16	Pinus contorta Loud.	Бор конторта	90
17	Pinus halepensis Mill.	Бор алепски	500
18	Pinus leucodermis Antoine	Мура черна	600
19	Pinus nigra Arnold	Бор черен	500
20	Pinus pinaster Ait.	Бор морски	1200
21	Pinus pinea L.	Пиния	10000

22	Pinus radiata D. Don	Бор лъчист	800
23	Pinus sylvestris L.	Бор бял	200
24	Pseudotsuga menziesii Franco	Зелена дугласка	300
<i>Широколистни</i>			
25	Acer platanoides L.	Шестил	3500
26	Acer pseudoplatanus L.	Явор обикновен	3000
27	Alnus glutinosa Gaertn.	Елша черна	40
28	Alnus incana Moench.	Елша бяла	20
29	Betula pendula Roth.	Бреза бяла	50
30	Betula pubescens Ehrh.	Бреза пубесценс	50
31	Carpinus betulus L.	Габър обикновен	2500
32	Castanea sativa Mill.	Кестен обикновен	45000
33	Fagus sylvatica L.	Бук обикновен	6000
34	Fraxinus angustifolia Vahl.	Ясен полски	2000
35	Fraxinus excelsior L.	Ясен планински	2000
36	Populus spp. and artificial hybrids between those species	Тополи и техните изкуствени хибриди	20
37	Prunus avium L.	Череша обикновена	4500
38	Quercus cerris L.	Цер	40000
39	Quercus ilex L.	Дъб каменен	40000
40	Quercus petraea Liebl.	Дъб зимен	40000
41	Quercus pubescens Willd.	Дъб космат	40000
42	Quercus robur L.	Дъб летен	40000
43	Quercus rubra L.	Дъб червен	40000
44	Quercus suber L.	Дъб корков	40000
45	Robinia pseudoacacia L.	Акация бяла	500
46	Tilia cordata Mill.	Липа дребнолистна	900
47	Tilia platyphyllos Scop.	Липа едролистна	2500

Приложение № 18
към чл. 21, ал.1

Приложение № 19
към чл. 22, ал. 1

Забележка на редакцията: виж приложенията в PDF-а на броя